

Laidiens: **04.02.2016., Nr. 24**
Oficiālās publikācijas Nr.: **2016/24.1**

Ministru kabineta noteikumi Nr. 27

Rīgā 2016. gada 12. janvārī (prot. Nr. 2 18. §)

Noteikumi par atpūtas kuģu un ūdens motociklu būvniecību, atbilstības novērtēšanu un piedāvāšanu tirgū

*Izdoti saskaņā ar likuma "Par atbilstības novērtēšanu"
7. panta pirmo un otro daļu*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka prasības atpūtas kuģu, ūdens motociklu un to dzinēju (turpmāk – ražojumi) projektēšanai un ražošanai, atbilstības novērtēšanai, kā arī ražojumu tirgus uzraudzības iestādi un kārtību, kādā veicama ražojumu tirgus uzraudzība.

2. Šo noteikumu izpratnē:

2.1. atpūtas kuģis – jebkura tipa kuģošanas līdzeklis (izņemot ūdens motociklu), kas paredzēts sportam un atpūtai un kura korpusa garums ir no 2,5 līdz 24 metriem, neatkarīgi no piedziņas veida;

2.2. atsaukšana – ikviens pasākums, kura mērķis ir panākt, ka tiek atdoti atpakaļ ražojumi, kas ir piegādāti galalietotājam;

2.3. būtiska dzinēja modifikācija – piedziņas dzinēja pārveidošana, kas:

2.3.1. potenciāli varētu būt par iemeslu, ka dzinējs pārsniedz šo noteikumu 1. pielikuma B daļā minēto emisijas limitu;

2.3.2. palielina dzinēja nominālo jaudu par vairāk nekā 15 %;

2.4. būtiska kuģošanas līdzekļa pārbūve – kuģošanas līdzekļa pārbūve, kas:

2.4.1. izmaina kuģošanas līdzekļa piedziņas veidu;

2.4.2. būtiski modificē dzinēju;

2.4.3. izmaina kuģošanas līdzekli tādā mērā, ka tas var neatbilst šajos noteikumos minētajām drošības un vides prasībām;

2.5. CE atbilstības marķējums – zīme, ar kuru ražotājs norāda, ka ražojumi atbilst piemērojamām prasībām, kas noteiktas Eiropas Savienības saskaņotajos tiesību aktos, kuri paredz šā marķējuma uzlikšanu;

- 2.6. dzinēju saime – ražotāja grupēti dzinēji, kuru konstrukcijai ir līdzīgi izplūdes gāzu vai trokšņa emisijas raksturlielumi;
- 2.7. Eiropas Savienības saskaņotie tiesību akti – ikviens Eiropas Savienības tiesību akts, kas nosaka saskaņotus preču tirdzniecības nosacījumus;
- 2.8. importētājs – Eiropas Savienībā reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kas laiž tirgū ražojumus no trešajām valstīm;
- 2.9. izņemšana no tirgus – ikviens pasākums, kura mērķis ir novērst piegādes ķēdē esošu ražojumu piedāvāšanu tirgū;
- 2.10. izplatītājs – Eiropas Savienībā reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kas piedāvā tirgū ražojumus un nav to ražotājs vai importētājs;
- 2.11. korpusa garums – korpusa garums, kas mērīts atbilstoši piemērojamā standarta prasībām;
- 2.12. kuģošanas līdzeklis – atpūtas kuģis vai ūdens motocikls;
- 2.13. laišana tirgū – pirmā reize, kad ražojumu piedāvā tirgū;
- 2.14. nodošana ekspluatācijā – pirmā reize, kad ražojumu izmanto galalietotājs Eiropas Savienībā;
- 2.15. paziņotā institūcija – ražojumu atbilstības novērtēšanas institūcija, kura ir paziņota Eiropas Komisijai saskaņā ar normatīvajiem aktiem par kārtību, kādā izveido paziņošanas komisiju, kā arī kārtību, kādā komisija pieņem lēmumu un paziņo Eiropas Komisijai par atbilstības novērtēšanas institūcijām, kas veic atbilstības novērtēšanu reglamentētajā sfērā, vai citu Eiropas Savienības dalībvalstu vai Eiropas Ekonomikas zonas valstu paziņota ražojuma atbilstības novērtēšanas institūcija;
- 2.16. personīgai lietošanai būvēts kuģošanas līdzeklis – kuģošanas līdzeklis, ko būvējusi privātpersona galvenokārt personīgai lietošanai;
- 2.17. piedāvāt tirgū – saimnieciskās darbības ietvaros piegādāt ražojumus par atlīdzību vai bez tās izplatīšanai vai lietošanai Eiropas Savienības tirgū;
- 2.18. piedziņas dzinējs – dzirksteļaiždedzes vai kompresijaizdedzes iekšdedzes dzinējs, ko tieši vai netieši izmanto piedziņai;
- 2.19. piedziņas veids – dzeniekārta, ar kuru kuģošanas līdzeklis tiek darbināts;
- 2.20. pilnvarotais pārstāvis – Eiropas Savienībā reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kas ir saņēmusi rakstisku ražotāja pilnvaru rīkoties tā vārdā attiecībā uz konkrētiem uzdevumiem;
- 2.21. privātimportētājs – jebkura fiziska vai juridiska persona, kas reģistrēta Eiropas Savienībā un nekomerciālos nolūkos importē ražojumu no trešās valsts savai lietošanai;
- 2.22. ražotājs – fiziska vai juridiska persona, kas ražo ražojumus vai kuras uzdevumā ražojumi tiek projektēti vai ražoti un kas laiž tirgū šos ražojumus ar savu nosaukumu vai preču zīmi;
- 2.23. tirgus uzraudzība – uzraudzība atbilstoši Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 9. jūlija Regulas (EK) Nr. 765/2008, ar ko nosaka akreditācijas un tirgus uzraudzības prasības attiecībā uz produktu tirdzniecību un atceļ Regulu (EEK) Nr. 339/93 (turpmāk – regula (EK) Nr. 765/2008), 2. panta 17. punktā noteiktajai definīcijai;
- 2.24. uzņēmēji – ražotājs, pilnvarotais pārstāvis, importētājs un izplatītājs;

2.25. ūdens motocikls – sportam un atpūtai paredzēts kuģošanas līdzeklis, kura korpusa garums ir mazāks par 4 metriem, kurā izmanto piedziņas dzinēju, kam primārais dzinējspēks ir ūdensstrūkļas sūknis, un kurš projektēts tā, lai persona (personas) to varētu darbināt, sēžot, stāvēt vai stāvēt uz ceļiem uz tā, nevis atrodoties korpusa iekšienē.

3. Šos noteikumus piemēro:

3.1. atpūtas kuģiem un daļēji pabeigtiem atpūtas kuģiem;

3.2. ūdens motocikliem un daļēji pabeigtiem ūdens motocikliem;

3.3. šo noteikumu 7. punktā minētajām kuģošanas līdzekļa sastāvdaļām, kas Eiropas Savienības tirgū laistas atsevišķi (turpmāk – ražojuma sastāvdaļas);

3.4. piedziņas dzinējiem, kas uzstādīti vai īpaši paredzēti uzstādīšanai uz kuģošanas līdzekļiem vai to iekšienē;

3.5. piedziņas dzinējiem, kas uzstādīti uz kuģošanas līdzekļiem vai to iekšienē un kam veikta būtiska dzinēja modifikācija;

3.6. kuģošanas līdzekļiem, kam veikta būtiska pārbūve.

4. Šo noteikumu 3. punktā minētie ražojumi un to sastāvdaļas tiek nodoti ekspluatācijā vai piedāvāti tirgū, ja tie, atbilstoši uzturot tos un ievērojot paredzēto lietošanas kārtību, neapdraud cilvēku veselību un drošību, īpašumu vai vidi un atbilst šo noteikumu 1. pielikumā minētajām prasībām.

5. Šos noteikumus nepiemēro:

5.1. attiecībā uz projektēšanas un būves prasībām, kas šo noteikumu 1. pielikuma A daļā noteiktas:

5.1.1. kuģošanas līdzekļiem, kas paredzēti tikai sacīkstēm, tai skaitā sacīkšu airu laivām un treniņu airu laivām, kuras ražotājs ir atbilstoši marķējis;

5.1.2. kanoe un kajakiem, kas projektēti tā, lai tos virzītu vienīgi ar cilvēka spēku, kā arī gondolām un ūdens velosipēdiem;

5.1.3. vējdēļiem, kas projektēti tā, lai tos virzītu ar vēju un darbinātu persona (personas) stāvēt;

5.1.4. vējdēļiem;

5.1.5. oriģināliem vēsturiskajiem kuģiem (un to individuālajām kopijām), kas projektēti pirms 1950. gada, būvēti no oriģināliem materiāliem un kurus ražotājs ir atbilstoši marķējis;

5.1.6. eksperimentālajiem kuģošanas līdzekļiem, ja tie netiek laisti Eiropas Savienības tirgū;

5.1.7. personīgai lietošanai būvētiem kuģošanas līdzekļiem, ja turpmāko piecu gadu laikā pēc nodošanas ekspluatācijā tie netiek laisti Eiropas Savienības tirgū;

5.1.8. kuģošanas līdzekļiem, kurus paredzēts nodrošināt ar apkalpi, lai komerciālos nolūkos pārvadātu pasažierus;

5.1.9. zemūdens kuģošanas līdzekļiem;

5.1.10. kuģošanas līdzekļiem uz gaisa spilvena;

5.1.11. kuģošanas līdzekļiem ar zemūdens spārnieniem;

5.1.12. ārējās sadedzes tvaika vilces kuģošanas līdzekļiem, kuri tiek kurināti ar akmeņoglēm, koksu, koksni, naftu vai gāzi;

5.1.13. amfībijas tipa transportlīdzekļiem, t. i., mehāniskiem transportlīdzekļiem ar riteņiem vai kāpurķēdēm, kuri spēj darboties gan uz ūdens, gan uz sauszemes;

5.2. attiecībā uz izplūdes gāzu emisijas prasībām, kas šo noteikumu 1. pielikuma B daļā noteiktas:

5.2.1. dzinējiem, kas uzstādīti vai paredzēti uzstādīšanai uz:

5.2.1.1. kuģošanas līdzekļiem, kas paredzēti tikai sacensībām un kurus ražotājs ir atbilstoši marķējis;

5.2.1.2. eksperimentālajiem kuģošanas līdzekļiem (ar nosacījumu, ka tie vēl nav laisti Eiropas Savienības tirgū);

5.2.1.3. kuģošanas līdzekļiem ar apkalpi, kas paredzēti pasažieru komercpārvadājumiem;

5.2.1.4. zemūdens kuģošanas līdzekļiem;

5.2.1.5. kuģošanas līdzekļiem uz gaisa spilvena;

5.2.1.6. kuģošanas līdzekļiem ar zemūdens spārniem;

5.2.1.7. amfībijas tipa transportlīdzekļiem, t. i., mehāniskiem transportlīdzekļiem ar riteņiem vai kāpurķēdēm, kuri spēj darboties gan uz ūdens, gan uz sauszemes;

5.2.2. oriģināliem vēsturiskajiem dzinējiem (un to individuālajām kopijām), kas projektēti pirms 1950. gada, nav ražoti sērijveidā un ir uzstādīti šo noteikumu 5.1.5. un 5.1.7. apakšpunktā minētajos kuģošanas līdzekļos;

5.2.3. personīgai lietošanai būvētiem dzinējiem, ja turpmāko piecu gadu laikā pēc nodošanas ekspluatācijā tie netiek laisti Eiropas Savienības tirgū;

5.3. attiecībā uz trokšņa emisijas prasībām, kas šo noteikumu 1. pielikuma C daļā noteiktas:

5.3.1. visiem kuģošanas līdzekļiem, kas minēti šo noteikumu 5.2. apakšpunktā;

5.3.2. personīgai lietošanai būvētiem kuģošanas līdzekļiem, ja turpmāko piecu gadu laikā pēc nodošanas ekspluatācijā tie netiek laisti Eiropas Savienības tirgū.

6. Fakts, ka kādu no kuģošanas līdzekļiem izmanto arī fraktēšanai vai sportam un apmācībām, neatbrīvo to no šo noteikumu prasību izpildes, ja attiecīgo kuģošanas līdzekli laiž apgrozībā Eiropas Savienības tirgū izmantošanai atpūtas nolūkos.

7. Ražojuma sastāvdaļas ir šādas:

7.1. pretaizdegšanās aprīkojums – visiem iebūvētajiem dzinējiem, dzinējiem ar Z-veida dzenskrūves piedziņu un piekarināmiem dzinējiem;

7.2. aizsargierīces pret dzinēja iedarbināšanu – visiem piekarināmiem dzinējiem;

7.3. stūres, stūres mehānismi un trošu komplekti;

7.4. degvielas tvertnes, kas paredzētas stacionārai montāžai, un degvielas šļūtenes.

8. Satiksmes ministrija pēc valsts akciju sabiedrības "Latvijas Jūras administrācija" ieteikuma informē nacionālo standartizācijas institūciju par Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī publicētajiem piemērojamiem standartiem, kas adaptēti nacionālo standartu statusā (turpmāk – piemērojamie standarti).

9. Nacionālā standartizācijas institūcija savā oficiālajā tīmekļvietnē publicē piemērojamo standartu sarakstu.

2. Ražojumu piedāvāšana tirgū

10. Latvijā atļauts piedāvāt tirgū un nodot ekspluatācijā kuģošanas līdzekļus, ja tie atbilst šo noteikumu prasībām.

11. Latvijā atļauts piedāvāt tirgū daļēji pabeigtus kuģošanas līdzekļus, ja ražotājs vai importētājs saskaņā ar šo noteikumu 55. punktu deklarē, ka to būvi pabeigs citi.

12. Latvijā atļauts piedāvāt tirgū un nodot ekspluatācijā šo noteikumu 7. punktā minētās ražojuma sastāvdaļas, ja tās atbilst šo noteikumu prasībām un tās ir paredzēts iebūvēt kuģošanas līdzeklī saskaņā ar šo noteikumu 55. punktā minēto ražotāja vai importētāja deklarāciju.

13. Latvijā atļauts piedāvāt tirgū vai nodot ekspluatācijā piedziņas dzinējus, kas:

13.1. atbilst šo noteikumu prasībām, neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav uzstādīti uz kuģošanas līdzekļa;

13.2. uzstādīti uz kuģošanas līdzekļa un kam piešķirts tipa apstiprinājums saskaņā ar normatīvo aktu par autoceļiem neparedzētās mobilās tehnikas iekšdedzes motoru radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā, un kas atbilst III A, III B vai IV laikposma emisijas robežām CI dzinējiem, kurus izmanto tādu ierīču piedziņai, kas nav iekšzemes ūdensceļu kuģošanas līdzekļi, lokomotīves un drezīnas, kā noteikts minētajā normatīvajā aktā, un kuri atbilst šo noteikumu prasībām (izņemot šo noteikumu 1. pielikuma B daļā minētās prasības attiecībā uz izplūdes gāzu emisiju);

13.3. uzstādīti uz kuģošanas līdzekļa un saņēmuši tipa apstiprinājumu saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 18. jūnija Regulu (EK) Nr. 595/2009 par mehānisko transportlīdzekļu un motoru tipa apstiprinājumu attiecībā uz lielas celtspejas/kravnesības transportlīdzekļu radītām emisijām (*Euro VI*), par piekļuvi transportlīdzekļu remonta un tehniskās apkopes informācijai, par grozījumiem Regulā (EK) Nr. 715/2007 un Direktīvā 2007/46/EK un par Direktīvu 80/1269/EEK, 2005/55/EK un 2005/78/EK atcelšanu (turpmāk – regula (EK) Nr. 595/2009), un kuri atbilst šo noteikumu prasībām (izņemot šo noteikumu 1. pielikuma B daļā minētās prasības attiecībā uz izplūdes gāzu emisiju).

14. Šo noteikumu 13.2. un 13.3. apakšpunktu piemēro, ievērojot nosacījumu, ka tad, kad dzinējs ir pielāgots uzstādīšanai uz kuģošanas līdzekļa, persona, kas pielāgo dzinēju, nodrošina, ka ir pilnībā ņemti vērā dzinēja ražotāja sniegtie dati un cita informācija, lai nodrošinātu, ka dzinējs, kad tas ir uzstādīts saskaņā ar uzstādīšanas instrukcijām, ko sniegusi persona, kas pielāgo dzinēju, joprojām būs atbilstošs izplūdes gāzu emisijas prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par autoceļiem neparedzētās mobilās tehnikas iekšdedzes motoru radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā vai regulā (EK) Nr. 595/2009, kā norādījis dzinēja ražotājs. Persona, kas pielāgo dzinēju, atbilstoši šo noteikumu 53. punktam deklarē, ka dzinējs, kad tas ir uzstādīts saskaņā ar uzstādīšanas instrukcijām, ko sniegusi persona, kas pielāgo dzinēju, arī turpmāk atbildīs izplūdes gāzu emisijas prasībām, kas noteiktas normatīvajos aktos par autoceļiem neparedzētās mobilās tehnikas iekšdedzes motoru radīto piesārņojošo vielu emisiju gaisā vai regulā (EK) Nr. 595/2009, kā deklarējis dzinēja ražotājs.

15. Šo noteikumu 3. punktā minētos ražojumus un to sastāvdaļas, kas neatbilst šo noteikumu prasībām, ir atļauts eksponēt izstāžu, gadatirgu un citu pasākumu laikā, ja labi redzamā zīmē ir skaidri norādīts, ka šo ražojumu tirdzniecība un nodošana ekspluatācijā ir atļauta tikai pēc to atbilstības nodrošināšanas saskaņā ar šiem noteikumiem.

3. Uzņēmēju un privātimportētāju pienākumi

3.1. Ražotāju pienākumi